

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 16 mei 2023
(OR. en)

9311/23

EDUC 162
JEUN 87
SOC 316
EMPL 206

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	De Europese onderwijsruimte: met het oog op 2025 en daarna – resolutie van de Raad

In de bijlage vinden de delegaties de in hoofde genoemde resolutie van de Raad, die de Raad (Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport) tijdens zijn zitting van 16 mei 2023 heeft goedgekeurd.

De Europese onderwijsruimte: met het oog op 2025 en daarna

Resolutie van de Raad

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

1. HERINNERT aan de politieke achtergrond met betrekking tot de Europese onderwijsruimte, als vervat in de bijlage bij deze resolutie;
2. HERBEVESTIGT dat de Europese onderwijsruimte tussen nu en 2025 enkel tot stand kan worden gebracht als de lidstaten blijf geven van een sterke politieke wil en BENADRUKT de noodzaak dat zowel de lidstaten als de Commissie binnen hun respectieve bevoegdheidsgebieden inspanningen blijven leveren, en waar nodig de betrokken belanghebbenden op nationaal en Europees niveau betrekken, om de nodige stappen te ondernemen teneinde de Europese onderwijsruimte tot stand te brengen;
3. NEEMT NOTA van de mededeling van de Commissie over de voortgang bij de verwezenlijking van de Europese onderwijsruimte¹;
4. ONDERSTREEPT dat onderwijs en opleiding in alle contexten, op alle niveaus en in alle vormen van cruciaal belang zijn om sociale cohesie, concurrentievermogen en duurzame groei in de Europese Unie en haar lidstaten te waarborgen en om hen voor te bereiden op en te ondersteunen bij de groene en de digitale transitie; BENADRUKT dat onderwijs, opleiding en een leven lang leren voor iedereen – zowel kinderen als volwassenen – hoogwaardig, inclusief en billijk moeten zijn, vooral in een tijd waarin het voor de burgers van essentieel belang is om zich te ontplooiën, welzijn te vinden, zich aan te passen aan de uitdagingen van de veranderende wereld en actief deel te nemen aan verantwoordelijk burgerschap;

¹ Doc. COM(2022) 700 final.

5. BENADRUKT dat de Europese onderwijsruimte moet worden geschraagd door een benadering van een leven lang leren die onderwijs- en opleidingsstelsels op inclusieve en holistische wijze omvat en onderwijs, opleiding en leren betreft in alle contexten, op alle niveaus en in alle vormen, zowel formeel, niet-formeel als informeel, van onderwijs en opvang voor jonge kinderen tot schoolonderwijs, beroepsonderwijs en -opleiding, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs;
6. HERHAALT dat de sectoroverschrijdende samenwerking tussen relevante EU-initiatieven op het gebied van onderwijs en opleiding en die op verwante beleidsterreinen en sectoren – met name werkgelegenheid, sociaal beleid, onderzoek, innovatie, milieu en jeugd en culturele en creatieve sectoren – moet worden versterkt, met volledige inachtneming van de rechtsgrondslag voor de respectieve beleidsterreinen zoals vastgelegd in de Verdragen; ONDERSTREEPT de noodzaak van coördinatie en samenhang van alle EU-initiatieven op het gebied van onderwijs en opleiding, met name die met betrekking tot vaardigheden en competenties;
7. MERKT OP dat Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding van cruciaal belang is voor de sociale cohesie en een goed functionerend economisch landschap in de Europese Unie om het concurrentievermogen van de Unie op lange termijn en het succes van de groene en de digitale transitie te waarborgen en sociale, regionale en economische ongelijkheden te verminderen; ERKENT derhalve de belangrijke bijdrage van Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding, ook binnen het strategisch kader, bij de relevante onderdelen van het Europees Semester;

8. BENADRUKT het belang van het bevorderen van synergieën tussen de Europese onderwijsruimte, de Europese hogeronderwijsruimte en de Europese Onderzoeksruimte, waarbij moet worden vermeden dat middelen, structuren en instrumenten elkaar overlappen en het volledige potentieel van de allianties van Europese universiteiten bij al hun taken moet worden benut, waarbij hun duurzaamheid moet worden ondersteund en hun onderzoeks- en innovatiedimensie verder moet worden versterkt, in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad van 5 april 2022 over bruggen bouwen voor doeltreffende Europese samenwerking in het hoger onderwijs²;
9. ERKENT dat de fundamentele en democratische waarden van Europa worden bedreigd en dat Ruslands niet-uitgelokte agressie tegen Oekraïne het geopolitieke landschap heeft veranderd; IS HET EROVER EENS dat gezamenlijke inspanningen en transnationale samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding niet alleen de respons van de Unie en de lidstaten op de behoeften die als gevolg van de agressie zijn ontstaan, vergemakkelijken en versterken, maar er ook toe bijdragen onze kernwaarden en -beginselen op onderwijsgebied, zoals inclusie, rechtvaardigheid, academische vrijheid en institutionele autonomie, alsook onze gemeenschappelijke waarden en onze eenheid in de Unie, te versterken;
10. BENADRUKT dat het in kaart brengen en wegnemen van de resterende belemmeringen voor leer- en onderwijsmobiliteit van cruciaal belang is voor de volledige verwezenlijking van een Europese onderwijsruimte en de totstandbrenging van een veerkrachtig, veilig, duurzaam en welvarend Europa. Dankzij transnationale samenwerking wordt de inclusiviteit, de billijkheid, de excellentie, de diversiteit, de aantrekkelijkheid en het wereldwijde concurrentievermogen van onderwijs en opleiding in Europa versterkt; IS het ER dan ook OVER EENS dat inspanningen moeten worden geleverd om van automatische wederzijdse erkenning in onderwijs en opleiding een realiteit te maken; IS HET EROVER EENS dat meer mogelijkheden moeten worden geboden aan lerenden en leerkrachten om mobiel te zijn en aan instellingen in Europa en daarbuiten om met elkaar samen te werken;

² PB C 160 van 13.4.2022, blz. 1.

11. ERKENT dat er sinds 2017 vooruitgang is geboekt bij de totstandbrenging van een Europese onderwijsruimte en dat in de hele EU een breed scala aan maatregelen is uitgevoerd ter verwezenlijking van de strategische prioriteiten van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (2021-2030). Door middel van diverse initiatieven, samenwerking en cocreatie krijgt de Europese onderwijsruimte geleidelijk vorm;
12. IS HET EROVER EENS dat het voor de resterende periode van de eerste cyclus tot eind 2025 van cruciaal belang zal zijn de nadruk te leggen op de uitvoering op zowel nationaal als Europees niveau, binnen het strategisch kader en in overeenstemming met de respectieve bevoegdheden van elk niveau, en op robuuste monitoring binnen bestaande structuren;
13. ONDERSTREEPT dat de vijf strategische prioriteiten, zoals uiteengezet in het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (2021-2030), de basis vormen voor de werkzaamheden en voor verdere Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding, onder meer met het oog op de totstandbrenging van de Europese onderwijsruimte; IS HET EROVER EENS dat de lopende tussentijdse evaluatie en het volledige verslag over de Europese onderwijsruimte dat de Europese Commissie in 2025 zal publiceren, zich moet toespitsen op die vijf strategische prioriteiten, met inbegrip van een grondigere analyse van de onderstaande specifieke gebieden;

14. ERKENT dat de follow-up van de doelstellingen op EU-niveau een positieve evolutie vertoont met betrekking tot een aantal reeds lang bestaande indicatoren zoals een grotere deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang, een vermindering van het aantal voortijdige schoolverlaters en een groter aandeel jongeren met een diploma hoger onderwijs. Het is echter ook duidelijk dat er tal van uitdagingen zijn, met name de gevolgen van de sociaaleconomische status voor de onderwijsprestaties en het welzijn van studenten; IS HET er dan ook OVER EENS dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan de volgende punten om tussen nu en 2025 een Europese onderwijsruimte tot stand te brengen:
- de billijkheid, de inclusie en het succes voor iedereen in onderwijs en opleiding en het verwerven van belangrijke vaardigheden, waaronder basisvaardigheden, verbeteren zodat elke Europese burger zich op persoonlijk, sociaal, burger- en professioneel gebied volledig kan ontwikkelen;
 - het lerarenberoep verbeteren en lerarentekorten aanpakken; de professionele ontwikkeling, de mobiliteitskansen, de arbeidsomstandigheden en het welzijn van leraren bevorderen als sleutelfactoren om het beroep aantrekkelijker te maken;
 - de resterende mobiliteitsbelemmeringen wegnemen en inclusieve, duurzame evenwichtige mobiliteit in de EU aanmoedigen, onder meer door automatische wederzijdse erkenning in onderwijs en opleiding tot stand te brengen³;
 - een leven lang leren, met inbegrip van volwassenenonderwijs en bij- en omscholing, bevorderen, met bijzondere nadruk op vaardigheden en competenties voor de groene en de digitale transitie.

³ Overeenkomstig de aanbeveling van de Raad van 26 november 2018 betreffende de bevordering van automatische wederzijdse erkenning van kwalificaties van hoger onderwijs en hoger secundair onderwijs en opleiding en de resultaten van leerperioden in het buitenland (PB C 444 van 10.12.2018, blz. 1).

15. ZAL NADENKEN over het strategisch kader en overwegen de prioriteitsgebieden te herzien en eventuele andere noodzakelijke wijzigingen aan te brengen voor de tweede cyclus tot 2030;
16. ONDERSTREEPT dat een succesvol gebruik van de open coördinatiemethode, waarbij gebruik wordt gemaakt van wederzijds leren, het delen van beste praktijken en het gebruik en – in voorkomend geval – de verbetering van gemeenschappelijke referentie-instrumenten zoals DigComp en GreenComp, van cruciaal belang is om de Europese onderwijsruimte tot stand te brengen;
17. ERKENT dat de het Leerlab over investeringen in kwaliteitsonderwijs en -opleiding een nuttig instrument kan zijn voor de lidstaten dat op vrijwillige basis moet worden gebruikt om strategische prioriteiten te verwezenlijken door onderzoek en voorbeelden van beste praktijken te bieden op het gebied van doeltreffende investeringen en beleidsmaatregelen en daarbij empirisch onderbouwde beleidsvorming te bevorderen;
18. ERKENT dat hervormd bestuur en nauwere samenwerking op EU-niveau de lidstaten kan helpen nieuwe uitdagingen aan te pakken en nauwer samen te werken bij de totstandbrenging van de Europese onderwijsruimte; ERKENT tevens dat de geboekte vooruitgang bij het versterken van de Groep op hoog niveau onderwijs en opleiding door de rol ervan te herdefiniëren en de coördinatieraad in te stellen; ERKENT dat de nieuwe bestuursstructuur efficiënt en nuttig is gebleken tijdens crises als COVID-19 en de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne;
19. IS HET ER echter OVER EENS dat verdere inspanningen nodig zijn om een betere verspreiding van bevindingen en delen van informatie en kennis tussen de werkgroepen van het strategisch kader, formaties van directeuren-generaal en de Groep op hoog niveau onderwijs en opleiding teneinde synergieën tussen het technische en het politieke niveau te waarborgen en de Europese samenwerking ten volle te benutten;

20. ONDERSTREEPT de noodzaak van een versterkte en doelgerichte dialoog tussen het Onderwijscomité en het Comité voor de werkgelegenheid en, indien passend en relevant, andere partijen die betrokken zijn bij het proces van het Europees Semester;
21. VERZOEKT de lidstaten en de Commissie hun inspanningen op te voeren om samen de Europese onderwijsruimte tot stand te brengen, in voorkomend geval in samenwerking met andere belanghebbenden op nationaal en Europees niveau, met inbegrip van aanbieders en instellingen van onderwijs en opleiding, onderzoekers, de sociale partners en het maatschappelijk middenveld; IS HET EROVER EENS dat de Groep op hoog niveau in dit verband de geboekte vooruitgang, de resterende uitdagingen en de toekomstige ontwikkelingen verder moet bespreken en het eindverslag over de Europese onderwijsruimte in 2025 moet bestuderen; VERZOEKT de coördinatieraad van de Groep op hoog niveau tevens de voorbereiding van een beleidsagenda op het gebied van onderwijs en opleiding voor een periode van 18 maanden te coördineren met het oog op goedkeuring daarvan door de Groep op hoog niveau onderwijs en opleiding, die aan de Raad moet worden meegedeeld;
22. VERZOEKT de Commissie te overwegen tijdig een voorstel voor een Europees Jaar van de Leraren voor te bereiden en in te dienen;
23. DRINGT er bij de Commissie op AAN voort te bouwen op de richtsnoeren van de Raad en eerdere conclusies en resoluties van de Raad over de Europese onderwijsruimte als basis voor haar werkzaamheden bij het faciliteren van het tussentijdse evaluatieproces in 2023 en het opstellen van het volledige verslag over de Europese onderwijsruimte tussen nu en 2025, met inbegrip van de voorbereidende werkzaamheden die zouden kunnen leiden tot een mogelijke herziening van de doelstellingen op EU-niveau door de Raad voor de tweede cyclus in de aanloop naar 2030;

24. ROEPT de Commissie OP met het deskundig advies van de Permanente Groep indicatoren en benchmarks, verder werk te maken van voorstellen voor mogelijke indicatoren of EU-streefcijfers op het gebied van inclusie en kansengelijkheid, het beroep van leerkracht en leren met betrekking tot duurzaamheid, en daarover verslag uit te brengen aan de Raad;
25. VERWACHT van de Commissie dat zij, in nauwe samenwerking met de Raad, met betrekking tot onderwijs en opleiding in alle contexten, op alle niveaus en in alle vormen, verdere inspanningen levert in overeenstemming met de door de Raad overeengekomen strategische prioriteiten.

Politieke achtergrond

Raad van de Europese Unie

1. Conclusies van de Raad over toewerken naar een visie op een Europese onderwijsruimte (PB C 195 van 7.6.2018, blz. 7);
2. Aanbeveling van de Raad van 26 november 2018 betreffende de bevordering van automatische wederzijdse erkenning van kwalificaties van hoger onderwijs en hoger secundair onderwijs en opleiding en de resultaten van leerperioden in het buitenland (PB C 444 van 10.12.2018, blz. 1);
3. Resolutie van de Raad over het verder ontwikkelen van de Europese onderwijsruimte ter ondersteuning van toekomstgerichte onderwijs- en opleidingsstelsels (PB C 389 van 18.11.2019, blz. 1);
4. Resolutie van de Raad over onderwijs en opleiding in het Europees Semester: zorgen voor geïnformeerde debatten over hervormingen en investeringen (PB C 64 van 27.2.2020, blz. 1);
5. Resolutie van de Raad betreffende een strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding met het oog op de Europese Onderwijsruimte en verder (2021-2030) (PB C 66 van 26.2.2021, blz. 1);
6. Resolutie van de Raad betreffende de governancestructuur van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding met het oog op de Europese Onderwijsruimte en verder (2021-2030) (PB C 497 van 10.12.2021, blz. 1);
7. Aanbeveling van de Raad van 5 april 2022 over bruggen bouwen voor doeltreffende Europese samenwerking in het hoger onderwijs (PB C 160 van 13.4.2022, blz. 1);

Europese Commissie

8. Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "De Europese onderwijsruimte tegen 2025 tot stand brengen" (COM(2020) 625 final);
 9. Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "Voortgang bij de verwezenlijking van de Europese onderwijsruimte" (COM(2022) 700 final).
-